

sednik in blagajnik, g. *Emanuel Dereani*, njega namestnik, g. dr. *Bogomil Krek*, tajnik; odborniki so gg.: *Edvard Pajnič*, *Fr. Krušič*, *Fr. Eller* in *Milan Mencinger*.

Matica Hrvaška je razposlala svojim članom, kakor smo omenili že v poslednji številki, devet krasnih knjig, s katerimi je sijajno poslavlila svojo petdesetletnico. Ta odlični zavod napreduje od leta do leta, čemur najlepši dokaz je pač vedno rastoče število društvenikov, ki se je od lani zopet povišalo za tisoč udov, takó da so se knjige natisnile v 9000 izvodih in tudi précej razpečale. — Prva knjiga se imenuje „*Slike iz obćega zemljopisa*“, napisal *dr. Ivan Hoić*, izšla pa je kot 17. knjiga poučne knjižnice, katero je „*Matica*“ leta 1877. započela s Klaičevim „*Prirodnim zemljopisom Hrvatske*“, ali kot tretja knjiga „*Slik iz obćega zemljopisa*“. Hoićevo delo je bilo nagrajeno iz zaklade grofa Iv. Nep. Draškovića, prinaša pa na 268. stranéh opis skandinavskega polotoka, Danske in Nemčije. Knjiga je pisana toli korenito, kakor smo temu že vjajeni od pisatelja, kakeršen je g. dr. Hoić, krasi pa jo 74 slik, izmed katerih so posebno lepe slike nemških mest; mimo tega ima tri zemljevide. — Drugi knjigi je naslov „*Poviest francuzke revolucije od godine 1789. do godine 1815.*“ Preveo, pripomenkom i kazalom popratio *Ivan Rabar*. Izmed premnogih del, ki so izšla o francoskem prevratu, izvestno je Mignetova zgodovina najiminentnejša. Pisatelju je naklonila čast, da ga je francoska akademija imenovala za svojega člana, in dandanes je že prevedena malone v vse jezike evropske. „*Matica*“ se po pravici ponaša, da ta knjiga vredno pristoja knjigam „*svjetske poviesti*“, katere je izdala dosihdob, zakaj Mignetovo delo je uprav klasiško, nežno in ozirno v verskih in vseh drugih stvaréh. Mignet završuje svojo zgodovino s prvim pariškim mirom in pregnanstvom Napoleonovim na Elbo, prof. Rabar pa je dodal svojemu prevodu tudi opis poslednje borbe evropskih držav proti Napoleonu in je zajedno opisal temelje, na katerih se je razvijalo politiško življenje evropsko po dunajskem kongresu. Rabarjeva knjiga obseza petnajst poglavij in napósled jako umestno kazalo imen in stvari. Kakor nas je razveselila ta publikacija, takisto radostno pričakujemo zgodovine devetnajstega veka, katera se nam obeta. — Nekaj posebnega je knjiga „*Hrvatska antologija*“. Umjetno pjesništvo starijega i novijega doba. Sastavio *Hugo Badalić*. Ta knjiga obseza štiri stoletja hrvaškega pesništva! Leta 1501. je zapisal Marko Marulić, da je dovršil svojo „*Judito*“, in takó bodo Hrvatje za nekaj let slavili štiristoletno slavo umetnega pesništva svojega. „*Sva je naša povjestnica velik samo zbor pjesama!*“ Pesmi so razvrščene po kronološkem redu, vzprejete pa so le tiste, katere lahko umeje vsak izobraženi Hrvat. Vsega skupaj čitamo v antologiji imena 69 pesnikov in preko 200 pesmij, pravih biserov poezije hrvaške. Prekrasni vsebini je dostojna tudi izredno ukusna zunanja oblika. Da bi pač tudi kdaj pri nas ućakali takšno slovensko antologijo!

(Konec prihodnjić.)

Prosvjeta. List za zabavu, znanost i umjetnost. — Takó se imenuje nov lep sloven list, ki je začel ob novem letu izhajati v Zagrebu. Lastnik mu je g. *Fr. Folnegović*, urednik pa g. *A. Tresić-Pavičić*. »Prosvjeta« se odlikuje po lepih člankih in ukusnih ilustracijah; med sotrudniki čitamo imena mnogih odličnih pisateljev hrvaških, takó da se list v vsakem oziru vredno druží s starejšim, izborno uredovanim »*Viencem*«. »Prosvjeta« se ozira tudi na našo književnost, in zato iskreno želimo, da si pridobi prijateljev tudi med nami. List izhaja vsak petek na dveh pólah in stane po pošti 7 gld. za vse leto. Naročnina se pošilja tiskarni Antona Scholza v Zagrebu.

Glazba. List za svjetovnu i crkvenu glazbu i dramsku umjetnost. Uredjuje prof. *Vacl. Novak*. Tisak i naklada knjižare Lav. Hartmana (Kugli i Deutsch) u Zagrebu. — Ker je koncem minulega leta prestal glasbeni časopis »*Gusle*«, odločila se je góri na-

vedena knjigarna izdajati nov list, čegar prva številka je z bogato vsebino izšla minuli mesec. »Glazba« bode prinašala razprave in studije o glasbi v obče, zlasti pa o hrvaški glasbi in hrvaških narodnih glasbotvorih, studije o znamenitih glasbenikih in glasbenih pisateljih, domačih in tujih, in v vsaki številki bode po možnosti tudi po jedna slika mož, zaslužnih za glasbeno umetnost. Dalje bode donášala »Glazba« kritike in referate novih knjig o glasbi in muzikalijah, o znamenitih koncertih, glasbenih produkcijah po Hrvaškem in o dramskih predstavah. Vsaki številki bode priložena glasbena priloga z lažjimi in težjimi skladbami za klavir, gosli, orglje, petje i. t. d. Novi časopis izhaja po jedenkrat na mesec na celi pôli ter veljá za vse leto 3 gld.

»Vatrogasac«, prvi hrvaški ilustrovani strokovni časopis za vatrogasne sborove, občine, tvornice, mlinove i. t. d., nastopil je letos svoj drugi tečaj. Odlikuje se po skrbno izbrani vsebini ter prinaša poleg hrvaških člankov tudi slovenske dopise, razpravice i. t. d., zato ga toplo priporočamo našim slovenskim gasilnim društvom, ki itak nimajo skupnega glasila. »Vatrogasac« izhaja dné 1. in 15. vsakega meseca ter stane za vse leto 4 gld. Naročnino prejema lastnik, izdajatelj in urednik g. *Venceslav Mayer*, Reka-Trsat.

Jeremija. Prejeli smo to epiško pesem v treh spevih, katero je zložil mladi hrvaški pesnik *Branimir Livadić*. Kritika oponaša temu delu različne stvarne in tehniške hibe ter zlasti poudarja, da pesnik ni dorasel vzvišenemu predmetu, katerega obravnava v svoji pesmi. Takisto sodimo mi, priznavamo pa g. Livadiću drage volje lepo pesniško nadarjenost, ki se sósebnó pojavlja v lepih mislih in globokih čustvih. Stihí po nekod niso do cela dovršeni.

»Javor«, list za zabavo, pouk in književnost, nastopil je letos svoje 22. leto in se zajedno iz Novega Sada preselil v Zemun. Njega lastnik je sloveči srbski književnik *dr. J. Zmaj-Jovanović*, urednik pa *Dan. A. Živalović*. Mi ta izborni list priporočamo Slovencem, ki se zanimljejo za srbsko književnost. »Javor« izhaja dné 1. in 15. vsakega meseca in veljá za vse leto 5 gld. Naročnino vzprejema knjigarna Jove Karamata v Zemunu ali pa knjigarna V. Valožića v Belem Gradu. Našim čitateljem naznanjamo še posebe, da je pričela v prvi letošnji številki izhajati književna studija »Janko Kersnik, slika iz slovenačke novelistike, napisao Andra Gavrilović«. Sploh se bo »Javor« vedno pozorno oziral na našo književnost, in zato opozarjamo slovenske knjigotrčce, naj pošiljajo svoje knjige uredništvu rečenega lista v oceno.

Nova pesem kneza Nikole. Črnogorski knez Nikola I. je spisal pod naslovom »Pjesnik i vila« novo pesem, ki obseza preko štirideset stihov. Pravi se, da je ta pesem jedna najlepših, kar jih je poteklo iz peresa knezovega.

Ljubo Nenadović, sloveči srbski pisatelj in pesnik, praznoval je nedavno petdesetletnico svojega književnega delovanja. »Književno-umjetnička zajednica« v Belem Gradu mu je priredila sijajen banket, katerega se je udeležilo nad 400 gostov.

Društvo za podporo onemoglih srbskih umetnikov in njih rodbin se je osnovalo v Belem Gradu. Vsak društvenik vplača prvič deset dinarov, potem pa vsak mesec po dva dinara. Umetniki in njih rodbine imajo pravico do podpore po minulih treh letih, počenši od dné prvega vplačila; vendar je moči dajati podpore tudi še pred tem časom, ako bi umetnik onemogel za delo; rodbini pa se dajó précej po smrti člana umetnika.

Nova češka opera. Nedavno se je v Pragi predstavljala nova opera »Debora«, katero je zložil mladi češki skladatelj *Jožef Foerster jun.* Dejanje je zajeto iz znane Moenthalove drame. Kritika se je izrekla o tem delu jako povoljno ter zlasti hvali njega moderno obliko in polnoglasno instrumentacijo.